

Museu no té cap pressupost fixat i que tots els objectes procedeixen quasi per donació i únicament de la diòcesi de Barcelona. Actualment el Museu consta d'uns 1,500 exemplars.

D'entre tots sobresurten: l'antependi romànic de Santa Perpètua; els retaules gòtics de *Tots els Sants* (Serra), *Santa Justa i Rufina* (Alemany?), Sant Jaume (Serra), Sant Vicens (Serra), Santa Julita i Quirze (Huguet?), Sant Joan (Ramon de Mur?); taules de la *Verge*, *Sant Julià i Santa Oliva* (Serra), *Sant Jordi*, quatre taules d'En Vergós, dues d'En Gascó i cinc o sis d'atribució més dubtosa. Hi ha una bona representació de pintura dels segles XVII i XVIII; del XVII hi ha especialment quatre magnífiques taules goticiants, i del XVIII hi ha, entre altres coses, tres Viladomats i un Juan de Juanes.

L'escultura: hi ha un capitell romà-cristià, un de pre-romànic que serví d'ara, un sarcòfag romànic esculpit amb la inscripció *Arnald de Vilanova*; el bàcul de fusta policromada de l'abat Glascari (segle XIII); vàries Verges romàniques, cinc d'alabastre gòtiques, tres quasi de tamany natural de pedra i altra, d'iguals dimensions, de fusta; un banc gòtic de confraria catedralici de prodigiosa execució escultòrica; Verges, sants i àngels barrocs; un altar barroc; tot un sepulcre italià de marbre, i una estàtua jaçent; etc.

Dintre l'orfebreria és digne de notar-se: un *encolpium* de bronze; una Veracreu romànica de plata repujada; una creu romànica de plata repujada i, en certs indrets, daurada i ornada de cabuixons; vàries creus gòtiques amb esmalts, que, junt amb altres exemplars de fusta i cristall de roca, formen una interessant col·lecció de creus. Hi ha, demés, reliquiàries i copons-custòdies gòtics, dos reliquiàries-veròniques de plata repujada i puntejada de rubís, una interessantíssima col·lecció de portapaus, aspersoris, etc., etc.

Hi ha una nutrida col·lecció de bacines de metall, d'hostiers, canalobres de ferro, arquetes, ceràmica, vidres, cornucòpies, guadamacils, esmalts (dos amb la firma de I. Laudin de Limoges), gravats, etc., etc.

Entre la indumentària litúrgica, cal esmentar la cèlebre capa pluvial de l'abat Biure (XIII), de teixit de molt discutida procedència, junt amb l'alba tenyida amb la seva sang; vàries capes pluvials ricament brodades; casulles gòtiques d'escapulari brodat; una casulla feta d'un teixit que havia pertenescut a Lleó X, portant-ne el seu nom i heràldica; casulles i dalmàtiques de més baixa època, formant una bella sèrie. Demés, hi ha gonfanons brodats, drap gremial de morts, drap episcopal, fragments molt interessants de teixits àrabs, bizantins, etc., etc.

El Museu està instal·lat a la planta baixa del Seminari Conciliar (carrer de la Diputació).

Museu Arqueològic-Artístic Episcopal de Vich

Mn. Josep Gudiol, conservador i ànima d'aquest Museu, publica anyalment una *Memòria* donant compte de les adquisicions fetes, dels donatius rebuts, dels treballs executats. Això ens permet ésser més breus en aquesta nota: el lector interessat podrà fàcilment trobar en les *Memòries* esmentades l'història detallada de l'activitat del Museu vigatà. Ens cal assenyalar la importància que ha pres la secció pròpiament arqueològica que fins fa pocs anys pot dir-se que no existia; avui, mercès a l'activitat infatigable de Mn. Gudiol i a la col·laboració que sortosament ha pogut trobar sovint entre la gent, facilitant les exploracions i comunicant les descobertes, el Museu compta amb un material arqueològic ple d'interès per la seva qualitat i quantitat i que procedeix quasi totalment de la comarca vigatana, esmentem una punta de sageta de Collsacabra; l'anell de bronze, de Seva; el vas de Centelles; el material abundós que han donat les exploracions dels dòlmens d'Ayguafreda, Cornet, Cruilles, Puigrodó de l'Estany, etc., així com la cista de Rejols i les sitges del Puig d'En Planes d'època romana i les més antigues de Manlleu, amb ceràmica ibèrica. Objectes procedents d'Empúries, de Mallorca i d'Eivissa completen aquesta secció, una de les més florents del Museu. Mes el nucli principal d'aquest serà sempre el de l'art religiós medieval; l'esplèndida col·lecció de taules pintades i, en general, d'objectes de mobiliari litúrgic que el zel perseverant i infatigable de Mn. Gudiol acreix cada any, donen al Museu vigatà un interès extraordinari. Les noves adquisicions van completant i enriquint les sèries ja existents; cada any trobarem noves arquetes i piscis i incensers i creus. Assenyalem especialment l'entrada de l'ara de Sant Pere de Casserres, no posterior al segle XI, plena d'inscripcions; la d'una coberta de baldaquí, pintada, del XIV; la de dos copons de fusta (un del XIV, altre del XVI), la d'una sèrie de creus dels segles XIII-XVI, mentres s'acreix aixímateix amb noves escultures, algunes del XIV, la sèrie iconogràfica de la Verge. Les adquisicions de taules pintades tenen també un interès excepcional: anotem,

entre altres, cinc taules que varen ésser aprofitades per a fer una mesa d'altar, quatre d'elles amb representacions de la vida de Sant Andreu apòstol, la quinta, més malmesa, amb la imatge de Sant Antoni abat, que podrien ésser de mà d'En Lluís Borrassà; una taula valenciana amb l'Anunciació, repetint un compartiment del bancal de Rubielos de Mora atribuït a Jacomart, el pintor del *Magnànim*; un díptic germà de l'ofert pel rei Martí als cartoixans de Valldemossa; el bancal del retaule de la confraria dels sombrerers de Vich, del qual es coneix el contracte fet a 20 de juny de 1588 pel pintor vigatà Rafel Andreu. Ens cal indicar encara les noves adquisicions de robes, ceràmica, brodats, etc., alguns prou importants com el brodat amb la representació de l'Omnipotent *in sede majestatis*, obra del segle XIV, procedent de Mallorca. Ultimament esmentem la creació d'una secció que podem nomenar Verdagueriana que va aplegant els records de l'excel·lent poeta de Folgaroles.

Museu Diocesà de Tarragona

L'Arquebisbe de Tarragona Dr. Antolín López Peláez, el qual, malgrat no ésser català, va sentir una profunda amor envers les coses de la nostra terra, fou el fundador generós del Museu Diocesà d'aquella Seu Metropolitana. Ell va iniciar l'arreglada d'objectes, ell va sufragar, amb cabals propis, totes les despeses del Museu.

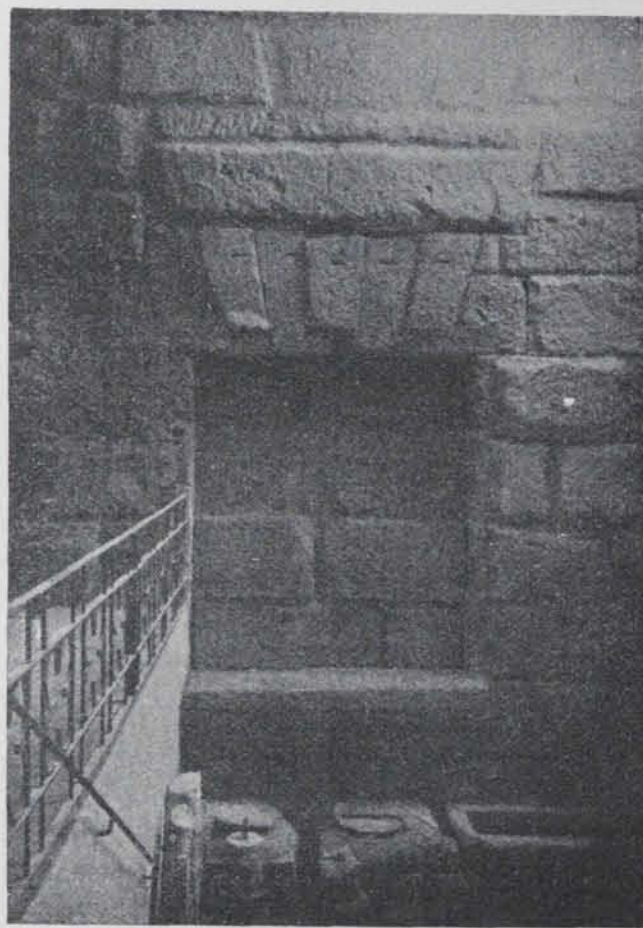

Fig. 693. — Mur romà d'una sala del Museu de Tarragona

Fou instal·lat en amples sales annexes a la Catedral, degudament arranjades, darrera el mur oest del gran claustre. Ja per ell mateix és, arqueològicament, important aquest lloc, perquè s'hi conté una grandiosa llenca de mur romà, d'uns 25 metres de llargària per més de 6 d'alçada, bastit de carreus fermes, tallats, requadrats i encoixinats, asseguts en sec, i amb amplíssims finestrals i magestuosa portalada, que donen una idea de les proporcions immenses que devia tenir l'antiga construcció a la qual aquest mur pertany.

El Museu fou inaugurat el 31 de gener de 1915, i en els sis anys que porta d'existència ha estat millorada la disposició de les sales i dels objectes; han augmentat, aquests, abundantment; s'ha fet un inventari i un catàleg provisional.

Els materials que integren el Museu procedeixen, principalment, de les parròquies de l'Arquebisbat. La col·lecció de tapissos de la Seu constitueix la seva major riquesa. Són en nombre de cinquanta quatre, i componen vuit sèries: la de Samsó, la de Judit, la gòtica, la de Cirus, l'ornamental, l'al·legòrica, la de Tobies i la mixtificada.

Entre els retaules cal esmentar el de la Guàrdia de Prats, que havia estat abans en l'altar major de Santes Creus. Es del segle XV i representa els Misteris de la Mare de Deu. Cal esmentar també el retaule de la Verge, de Solivella, que porta la firma del pintor Mateu Ortoneda. Es obra de les darreries del segle XIV, executada en plena influència italiana.

A l'activitat i encert de Mn. Jaume Bofarull, director i conservador del Museu, nomenat pel Dr. López Peláez, es deuen les vies de prosperitat arqueològica per on el Museu avança, dins la modèstia dels seus mitjans.